

NÁTTÚRUFRAEÐINGURINN

Alþýðlegt fræðslurit um náttúrufræði

91. árgangur 1.–2. hefti 2021

Efni

- 5) *Ingibjörg G. Jónsdóttir, Jón Sólmundsson, Einar Hjörleifsson, Magnús Thorlacius og Hjalti Karlsson*
Göngur og atferli þorsks:
Þorskerkingar við Ísland í rúma öld
- 16) *Ævar Petersen, Cristian Gallo og Yann Kolbeinsson*
Súlur leita á fyrri varpstöðvar
- 25) *Hjörleifur Guttormsson*
Vatnajökull og grennd í tímans rás
– 3. grein: Endurvakin kynni en breytt erindi
- 41) *Skafti Brynjólfsson*
Gilsárskriðan í Eyjafirði
- 46) *Jón Einar Jónsson*
Fuglakólera í villtum fuglum
og áhrif hennar á æðarvörp
- 56) *Svavar Ö. Guðmundsson, Karl Skírnisson og Ólafur K. Nielsen*
Lúsflugan snípuludda *Ornithomya chloropus*
á Íslandi: Lífsferill og ásætur
- 64) *Helgi Hallgrímsson*
Ullþræði *Ulothrix* í ferskvatni á Íslandi
- 3) Þjóðargersemi á miðhálandi Íslands
- 70) Ritdómur: Dýraríkið eftir Örnólf Thorlacius
- 74) Skýrsla stjórnar HÍN fyrir árið 2020
- 81) Reikningar HÍN fyrir árið 2020
- 83) Jakob Jakobsson – minning

MYND Á FORSIÐU:

Þorskur *Gadus morhua* á hrygningarslóð í Þistilfirði. – Cod on spawning ground in Þistilfjörður, N-Iceland. Ljósmynd.
Photo: Erlendur Bogason, apríl 2019.

NÁTTÚRUFRAEÐINGURINN er félagsrit Hins íslenska náttúrufræðifélags og tímarit Náttúruminjasafns Íslands. Að jafnaði eru gefin út fjögur hefti á ári.

RITSTJÓRI:

Álfheiður Ingadóttir líffræðingur
ritstjori@hin.is

RITSTJÓRN:

Droplaug Ólafsdóttir dýrafræðingur (formaður)
Esther Ruth Guðmundsdóttir jarðfræðingur
Hlynur Óskarsson vistfræðingur
Hrefna Sigurjónsdóttir líffræðingur
Sindri Gíslason sjávarlíffræðingur
Snorri Baldursson vistfræðingur
Tómas Grétar Gunnarsson dýravistfræðingur
Þóroddur F. Þóroddsson jarðfræðingur

PRÓFÖRK:

Mörður Árnason íslenskufraeðingur

FORMAÐUR HINS ÍSLENSKA
NÁTTÚRUFRAEÐIFÉLAGS:
Ester Rut Unnsteinsdóttir
spendýravistfræðingur

ADSETUR OG SKRIFSTOFA FÉLAGSINS ER HJÁ:
Náttúruminjasafni Íslands
Suðurlandsbraut 24, 108 Reykjavík
Sími: 577 1802

AFGREIÐSLUSTJÓRI

NÁTTÚRUFRAEÐINGSINS:
Anna Heiða Ólafsdóttir
dreifing@hin.is

ÚTLIT OG UMBROT:

Ingi Kristján Sigurmarsson

PRENTUN:

Ísafoldarprentsmiðja ehf.

ISSN 0028-0550

© Náttúrufræðingurinn 2021

ÚTGEFENDUR:

Híð íslenska náttúrufræðifélag og
Náttúruminjasafn Íslands

NÁTTÚRU
MINJASAFN
ÍSLANDS

Icelandic
Museum
of Natural
History

HÍÐ ÍSLENSKA NÁTTÚRUFRAEÐIFÉLAG
STOFNAD 1889